

לעילוי נשמת הר' אברהם יוסף שמואל אלתר בן הר' טוביה ז"ל

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication
34 Mariner Way Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת כי תשא - פרשת פרה
Shabbos Parshas Ki Sisa - Parshas Parah

כב' אדר תשס"א - March 17, 2001

לכל זמן ועת (Monsey, NY)

הדלקת נרות - 5: 46	שקיעה/יום השבת - 6: 05
זמן קריאת שמע/מ"א - 8: 30	צאת הכוכבים/מעריב - 6: 55
זמן קריאת שמע/גר"א - 9: 06	לשיטת רבינו תם - 7: 17

מדעת עליון

כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם וכי' (ל-יא)

הנה מבואר הטעם שצוה הקב"ה למנות את ישראל, כדי לדעת כמה מהם נשארו לאחר מעשה העגל. ולכאורה אינה מובן, שהרי אם כן, היה צורך לדעת כמה היה מנינם לפני חטא העגל, ולא מצינו שום מנין קודם לכן? אלא ביאר השל"ה הקדוש, הגמור"ר ישעיה הלוי הורביץ זצ"ל שזהו מה שאומר הכת' "כי תשא את ראש בני ישראל", והרי די היה אילו היה הכתוב אומר "כי תשא את בני ישראל". אלא רמז יש כאן, שאמר לו הקב"ה למשה, אם אתה רוצה לדעת מספר בניי, קח את מספרי אותיות ראשי שמות השבטים ומשם תדע החשבון. כגון הרי"ש של ראובן הוא מאתיים אלף, השי"ן של שמעון הוא שלש מאות אלף, הוי"ד של יהודה הוא עשרת אלפים, הוי"ד של יששכר עשרת אלפים, הזי"ן של זבולן שבעת אלפים, הבי"ת של בנימין אלפים, הדל"ת של דן הוא ארבעת אלפים, הנו"ן של נפתלי חמישים אלף, הגימ"ל של גד שלשת אלפים, הוי"ד של יוסף עשרת אלפים, ואל"ף של אשר הוא אלף - סך הכל חמש מאות תשעים ושבעה אלפים. וזהו החשבון כפי שהיו ישראל לפני שחטאו בעגל. לכן, אם ימנה משה כיום, יידע כמה נתחסרו. ואע"פ שכל ישראל היו ששים רבוא כשיצאו ממצרים, אבל כיון שג' אלפים עמדו ליפול בעון העגל בידי הלוים, נחשבו הם כבר כמתים ולא נרשמו במספר זה עם השבטים.

והלוחות מעשה אלקים המה והמכתב מכתב אלקים הוא חרות על הלוחות וגו' אמרו חז"ל "אל תקרי יחורתי אלא יחירותי" שאין לך בן חורין אלא מי

והסירתי את כפי וראית את אחורי ופני לא יראו וגו' (לג-כג)

One of the basic principles of the Jewish belief is השגחה פרטית - Divine Providence, a complete faith in Hashem's constant and personal supervision over His Chosen people. Every event that takes place in this world is an exclusive product of Hashem's power and is effected by His will, and only His will.

The Chasam Sofer, R' Moshe Sofer ZT"L, elaborates and says that it is beyond the range of human ability to understand how such providence works. Particularly, when a person is going through hard times and cannot fathom the reasons for such events. However, there will ultimately come a time when all the details of history, both individual and collective, will become abundantly clear and Hashem's actions will be understood.

This is the meaning of the *posuk*, "וראית את אחורי" - "You will see My back" - Hashem was telling Moshe that he would be allowed to understand certain concepts in the spiritual world, how material and spiritual realms are interconnected. However, "ויופני לא יראו" - "but My face may not be seen" - a human being cannot be privy to the highest level of understanding, the explanations and reasons for events, both historical and personal. At the end of days, however, all men will be able to see and understand the providence of Hashem.

הוא היה אומר.....

R' Aharon of Karlin ZT"L would say:

"Although the *Torah* does not list being depressed as sinful, there is nothing so conducive to committing the grossest sins as depression. Once an individual loses his bearings, anything can happen."

R' Yankel Miller would say:

"The difference between 'involvement' and 'commitment' is like a tuna-and-eggs sandwich: the chicken was 'involved' - the fish was 'committed'!"

R' Yisroel Salanter ZT"L would say:

"It is worthwhile to learn *Mussar* an entire lifetime, even if it only accomplishes avoiding speaking *Lashon Horah* once!"

A HEARTY MAZEL TOV AND MUCH NACHAS TO

MR AND MRS YOSHI SHAPIRO ON THE BIRTH OF A BABY BOY

AND MR AND MRS ELI GELB ON THE BIRTH OF A BABY BOY

To sponsor or dedicate an issue call 845-362-4380 or E-Mail: TorahTavlin@aol.com

and was unaware that he was even being attacked.

When the Empress applauded the performance of the Jewish dancers, Brockman became irritated and said, "Hah, it is little wonder that they dance so well. After all," he snickered and stared hard at the Chief Rabbi, "Everyone knows that they learned how to dance in front of the Golden Calf, their primitive form of idol-worship!" Many fellow Jew-haters let out shrieks of laughter at the words of the General.

R' Yechezkel promptly responded, "The episode of the Golden Calf is indeed a shameful mark in our history. It occurred because Moses, the Jewish leader, was not with his people, as he had yet to return from Mount Sinai. But let me tell you something, we still see such calamities occurring today when a general who is supposedly leading his troops, allows his men to get slaughtered and can't be responsible enough to be with his men. That is more shameful than some "primitive form of idol-worship" that occurred thousands of years ago!"

TORAH GEMS

וידבר ה' אל משה לך רד כי שחת עמך וכו' (לג-ו)

When *Moshe Rabbeinu* learned of the terrible sin that the Jewish people were committing, dancing and bowing to the Golden Calf, he really wanted to remain in Heaven, rather than return to the people. *Hashem* then commanded him "Go get down for your people have dealt corruptly". If so, why didn't Moshe break the two *luchos* immediately when he heard of the sin, why did he wait until he actually came down?

R' Aharon Lewin ZT"L, in his *sefer Hadrash V'haiyun*, writes that we find a mesmerizing explanation for this *posuk* in the *medrash*. When *Hashem* told Moshe to go down, "For your people have dealt corruptly", Moshe's response was, "If I do not see it, I do not believe it!" Thus, the *posuk* later states, "When he drew near the camp and saw the calf and the dances, etc, he threw down the tablets from his hand". Moshe refused to accept the reports and consequently break the *luchos*, until he actually saw the idolatry with his very own eyes.

From here we can learn a great lesson about the severity of one who testifies to what one has not actually seen. Of course, *Moshe Rabbeinu* believed what *Hashem* had told him. He was just showing respect to *Bnei Yisroel*, and although one might hear something from a trusted person, he must not accept his word definitively unless he has seen it himself.

שעוסק בתורה. "ולכאורה הוא פלא, שהרי הדבר להיפך, שאין לך אדם משועבד ברוחו ובגופו כמי שעוסק בתורה. וכן נראה כל היום, כי ההולכים בדמיונם פורקי עול התורה ומצות, הנם בני חורין שכל תאות נפשם ימלאו וכל מאווי לבם יעשו, וחפשיים הם מעבודת המלך הגדול, כי כל מצוה דורשת השתעבדות ועבד ה' המקבל עול מלכות שמים, מסובל בעול המצות בדיבור ובמחשבה ובמעשה. וא"כ מי הוא ה"בן חורין" ומי הוא ה"עבד"?

ומפרש הגמ"ר צבי הירש פשדמינסקי זצ"ל בס' חמדת צבי, שבאמת העובד ה' בלב תמים ובנפש חפצה יביא תועלת רבה לעצמו גם בחיי הגשמיות שלו בנוסף להנאתו הרוחניות והאושר הנצחי שמסגל וקונה לעצמו. משום שאמונתו ודבקתו בה' יתברך ובקיום מצותיו, ישיג שלום ושלוה ברוחו ובנפשו, תרגיעהו בעיניו, תכלכלהו במידה נכונה בעשרו, תשמרהו מאבדן מפני היאוש, ותנצרהו מכליון מפני שכרות הצלחה מדומה. אבל האדם המסור רק לחיי החומר ולא ינוח ולא ישקוט לאסוף לעצמו עושר ונכסים ומשועבד למלאות תאות הנפש, האם אפשר לקרוא לאיש כזה חופשי, כשהוא אסור בתאוות להוציא האדם מן העולם ואין רואה מנוחה ושלוה לעצמו?

מעשה אבות....סימן לבנים

וישכימו ממחרת ויעלו עלות ויגשו שלמים וישב העם לאכול ושתו וכו' (לב-ו)

The city of Prague in the mid-1800's was host to many dignitaries, and when Empress Maria Theresa, the ruler of the Austrian Empire, came to the city for a state visit, she was honored with a gala reception. Amidst the festivities during the dinner in her honor, was a troupe of young Jewish youths featured in a dance performance, filled with colorful and elaborate costumes. The *Rov* of the Prague community, the famous author of the *Noda B'yehuda*, R' Yechezkel Landau ZT"L, was required to attend the reception in honor of the Empress, as befitting the head of the Jewish community.

Amongst the many dignitaries and heads of state in attendance, was a General Brockman, a high official in the government and a well known and ardent anti-semitic. He was known to persecute any Jew he came across, including those who enlisted in the army and would not pass up any chance he had to cause trouble for them. However, he wasn't much of an officer and his reputation of inadequacy was no secret, not just among the government officials but even throughout the land and amongst the peasants. It was even rumored that he had once lost an important battle because instead of being at his command post and leading his troops into battle as a general should, he was found to be indulging in drunken revelry